

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جریډ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د قضائیه
قوې د محکمو د تشکیلاتو او واک قانون

د چاپ نېټه: د ۱۳۸۴ هـ. ش کال د غويي د میاشتې (۳۱) - پرله پسې ګڼه (۸۵۱)

دامتياز خاوند : دعدليې وزارت

مسؤول چلوونكي : عبدالقهار "جويا"

مرستيال : نور علم

رسمي جريده

جمهوری اسلامی

افغانستان

د افغانستان اسلامي

جمهوريت

شماره : (۳۲۱۷)

تاریخ : ۱۳۸۴/۲/۲۱

محترم سرور دانش

وزیر عدلیه !

قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم

قوه قضائیه جمهوری اسلامی

افغانستان را که به داخل (۷) فصل

و (۷۷) ماده از طرف مجلس عالی

وزراء تصویب و از جانب ما به

اساس فرمان شماره (۱۴) مؤرخ

۱۳۸۴/۲/۲۱ توشیح گردیده

است ، بشما ارسال شد تا به نشر

آن در جریده رسمی اقدام

نمائید .

گڼه : (۳۲۱۷)

نېټه : ۱۳۸۴/۲/۲۱

د عدليې وزير محترم

سرور دانش !

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د

قضائيه قوې د محکمو د تشکيلاتو

او واک قانون چې په (۷) فصلونو

او (۷۷) مادو کې د وزيرانو د عالي

مجلس لخوا تصویب او د

۱۳۸۴/۲/۲۱ نېټې (۱۴) گڼې

فرمان پر بنسټ زموږ لخوا توشیح

شوی دی ، تاسې ته درواستول شو

چې په رسمي جریده کې یې په

خپرونو اقدام وکړئ .

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوريت

رئیس

رسمي جریده

فرمان

رئیس جمهوري
اسلامي افغانستان در باره
انفاذ قانون تشکيلات و
صلاحيت محاکم
قوة قضائيه جمهوري
اسلامي افغانستان

شماره : (۱۴)

تاریخ : ۱۳۸۴/۲/۲۱

ماده اول :

قانون تشکيلات و صلاحيت
محاکم قوة قضائيه جمهوري
اسلامي افغانستان را که
به اساس مصوبه شماره (۴)
مؤرخ ۱۳۸۴/۱/۲۹ از طرف
مجلس عالی وزراء به داخل
(۷) فصل و (۷۷) ماده
تصویب گردیده است توشیح
میدارم .

د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د قضائيه قوې د
محکمو د تشکيلاتو او واک د
قانون د انفاذ په هکله ، د
افغانستان د اسلامي جمهوريت
د جمهوري رئيس
فرمان

گڼه : (۱۴)

نېټه : ۱۳۸۴/۲/۲۱

لومړۍ ماده :

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د
قضائيه قوې د محکمو د
تشکيلاتو او واک قانون
چې په (۷) فصلونو
او (۷۷) مادو کې د وزيرانو د
عالي مجلس لخوا د ۱۳۸۴/۱/۲۹
نېټې د (۴) گڼې مصوبې
پر بنسټ تصویب شوی دی ،
توشیح کوم .

رسمي جریده

دوه یمه ماده :

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه
نافذ او په رسمي جریده کې دې
خپور شي .

ماده دوم :

این فرمان از تاریخ توشیح
نافذ و در جریده رسمی
نشر گردد .

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوریت
رئیس

حامد کرزی

رئیس جمهوري اسلامي
افغانستان

رسمي جریده

فهرست مندرجات

قانون تشکيلات و صلاحيت محاکم قوه قضائيه

جمهوری اسلامی افغانستان

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	هدف.....	ماده اول :
۲.....	استقلاليت.....	ماده دوم:
۲.....	صلاحيت رسيدگي.....	ماده سوم:
۲.....	دايره صلاحيت.....	ماده چهارم:
۳.....	اعتراض بر فيصله.....	ماده پنجم :
۳.....	طرز رسيدگي.....	ماده ششم:
۵.....	مصدر حکم.....	ماده هفتم:
۵.....	علنيت جلسه.....	ماده هشتم:
۶.....	ذکر مواد قانونی در فيصله.....	ماده نهم:
۷.....	واجب التعميل بودن فيصله ها.....	ماده دهم:
۷.....	داشتن وکیل مدافع.....	ماده یازدهم:
۷.....	داشتن ترجمان.....	ماده دوازدهم:
۸.....	عدم امتناع از اصدار حکم.....	ماده سیزدهم:
۸.....	استقلاليت در اصدار حکم.....	ماده چهاردهم:
۹.....	عدم عضويت در حزب.....	ماده پانزدهم:

رسمی جریده

فصل دوم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت ستره محکمه

۹.....	ستره محکمه	ماده شانزدهم:
۱۰.....	ترکیب ستره محکمه	ماده هفدهم:
۱۰.....	دیوان های ستره محکمه	ماده هجدهم:
۱۱.....	صلاحیت رئیس دیوان	ماده نوزدهم:
۱۱.....	مستشاران قضایی	ماده بیستم:
۱۲.....	تعیین مستشاران قضایی	ماده بیست و یکم:
۱۲.....	وظایف مستشاران	ماده بیست و دوم:
۱۳.....	آمریت عمومی اداری قوه قضائیه	ماده بیست و سوم:
۱۴.....	وظایف و صلاحیت های قضایی ستره محکمه	ماده بیست و چهارم:
۱۶.....	جلسات ستره محکمه	ماده بیست و پنجم:
۱۷.....	نقض فیصله محکمه تحتانی	ماده بیست و ششم:
۱۸.....	ارجاع به سبب بطلان	ماده بیست و هفتم:
۲۰.....	وجوب تعمیم احکام و قرارها	ماده بیست و هشتم:
۲۰.....	وظایف و صلاحیت های اداری ستره محکمه	ماده بیست و نهم:
۲۳.....	صلاحیت های رئیس ستره محکمه	ماده سی ام:

رسمی جریده

فصل سوم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت محاکم استیناف

۲۵.....	تشکیل محکمه استیناف	ماده سی و یکم:
۲۶.....	ترکیب دیوان های محاکم استیناف	ماده سی و دوم:
۲۷.....	رسیدگی فیصله ها و قرار ها	ماده سی و سوم:
۲۸.....	رفع اختلافات صلاحیت قضایی	ماده سی و چهارم:
۲۸.....	قطعیت فیصله ها و قرار ها	ماده سی و پنجم:
۲۹.....	وظایف و صلاحیت های رئیس محکمه استیناف	ماده سی و ششم:
۳۰.....	رهبری جلسات	ماده سی و هفتم:
۳۰.....	مسئولیت	ماده سی و هشتم:
۳۱.....	شعبات محکمه استیناف	ماده سی و نهم:

فصل چهارم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت محاکم ابتدائیه

۳۱.....	تشکیل	ماده چهل و یکم:
۳۲.....	ترکیب محاکم ابتدائیه	ماده چهل و یکم:
۳۳.....	رسیدگی قضایا توسط دیوانهای محاکم ابتدائیه	ماده چهل و دوم:
۳۴.....	رهبری محکمه و دیوان ها	ماده چهل و سوم:
۳۵.....	محکمه اطفال	ماده چهل و چهارم:
۳۶.....	محکمه ابتدائیه تجارتنی	ماده چهل و پنجم:
۳۶.....	رسیدگی به قضایای اختصاصی	ماده چهل و ششم:
۳۷.....	ترکیب محکمه ابتدائیه و لسوالی	ماده چهل و هفتم:

رسمی جریده

۳۸.....	صلاحیت محکمه ابتدائیه ولسوالی	: ماده چهل و هشتم
۳۸.....	توظیف قاضی مؤقت	: ماده چهل و نهم
۳۹.....	ایجاد دیوانهای ضروری	: ماده پنجاهم
۳۹.....	طرز رسیدگی جرایم متعدد	: ماده پنجاه و یکم
۴۱.....	مسئولیت	: ماده پنجاه و دوم
۴۱.....	قطعیت فیصله	: ماده پنجاه و سوم
۴۲.....	شعبات اداری	: ماده پنجاه و چهارم
۴۲.....	ادارات ثبت اسناد و وثایق	: ماده پنجاه و پنجم
۴۳.....	ثبت اسناد و علایم تجارتي	: ماده پنجاه و ششم
۴۴.....	ارایه گزارش	: ماده پنجاه و هفتم

فصل پنجم

امور مربوط به قضات و کارکنان قوه قضائیه

۴۴.....	شرایط انسلاک قضاء	: ماده پنجاه و هشتم
۴۶.....	سوگند	: ماده پنجاه و نهم
۴۷.....	تقرر و تبدل قضات	: ماده شصتم
۴۸.....	تقرر و تبدل کارکنان اداری	: ماده شصت و یکم
۴۹.....	تقاعد قضات	: ماده شصت و دوم
۵۰.....	تبدیلی قضات	: ماده شصت و سوم
۵۱.....	تقدیر نامه ها	: ماده شصت چهارم
۵۲.....	تطبيق احکام قوانین کار و مامورین دولت	: ماده شصت و پنجم
۵۳.....	امتیاز مسلکی	: ماده شصت و ششم

رسمي جريده

فصل ششم

مسئوليت جزائي و تاديبى قضات

- ماده شصت و هفتم : توقيف قاضى ۵۳
ماده شصت و هشتم : تاديب قضات ۵۴

فصل هفتم

احكام متفرقه

- ماده شصت و نهم : پذيرش مجدد قاضى مستعفى ۵۴
ماده هفتادم : لباس قضات ۵۵
ماده هفتاد و يكم : كارت هويت ۵۵
ماده هفتاد و دوم : داشتن مهر ۵۵
ماده هفتاد و سوم : امنيت قضات و محاكم ۵۶
ماده هفتاد و چهارم : معاش ۵۶
ماده هفتاد و پنجم : ثبت دارايى ۵۷
ماده هفتاد و ششم : نشریه اختصاصی ۵۷
ماده هفتاد و هفتم : تاريخ انفاذ ۵۷

رسمي جریده

۱

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت د قضائيه قوې د

محکومود تشکيلاتو او واک

قانون

قانون تشکيلات

و صلاحيت محاکم قوه

قضائيه جمهوري اسلامي

افغانستان

لومړی فصل

عمومي حکمونه

فصل اول

احکام عمومي

هدف:

لومړۍ ماده:

دغه قانون د اساسي قانون د يوسلو شپاړسمې او يوسلو درويشتمې مادې د حکمونو پر بنسټ د افغانستان اسلامي جمهوريت د قضائيه قوې د تشکيل، د سترې محکمې او د استيناف او ابتدائيه محکمو د دندو او واکونو او د هغو د اړوندو قاضيانو د چارو د تنظيم په منظور وضع شوی دی.

هدف:

ماده اول:

اين قانون به تاسی از احکام مواد یکصد و شانزدهم و یکصد و بیست و سوم قانون اساسی به منظور تشکیل قوه قضائیه، تنظیم وظایف و صلاحیت های ستره محکمه و محاکم استیناف و ابتدائیه جمهوری اسلامی افغانستان و امور مربوط به قضات آن وضع گردیده است.

رسمي جریده

خپلواکي (استقلاليت) :

دوه یمه ماده :

قضائیه قوه د دولت خپلواک رکن دی چې له سترې محکمې ، د استیناف له محکمو او ابتدائیه محکمو څخه مرکبه ده .

گرځندې (سیارې) محکمې د اړتیا په صورت کې د سترې محکمې په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظوري- جوړېدای شي .

د څېړنې (رسیدگی) واک :

درېمه ماده :

د قضائیه قوې په واک کې د هغو ټولو د عواووڅېړنه شامله ده چې د دولت په شمول د حقیقي یا حکمي اشخاصولخوا د مدعي یا مدعي علیه په توگه د قانون د حکمونو مطابق ، دمحکمې په وړاندې اقامه کېږي .

دواک دایره :

څلورمه ماده :

هیڅ قانون نشي کولای په هېڅ حالت کې یوه قضیه یا ساحه د

استقلاليت:

ماده دوم:

قوه قضائیه رکن مستقل دولت بوده ، مرکب از ستره محکمه ، محاکم استیناف و محاکم ابتدائیه میباشد .

محاکم سیار در صورت ضرورت به پیشنهاد ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ایجاد شده می تواند .

صلاحیت رسیدگی:

ماده سوم:

صلاحیت قوه قضائیه شامل رسیدگی به تمام دعا ویست که از طرف اشخاص حقیقی یا حکمی به شمول دولت بحیث مدعی یا مدعی علیه در پیشگاه محکمه مطابق به احکام قانون اقامه می گردد .

دایره صلاحیت :

ماده چهارم:

هیچ قانون نمی تواند در هیچ حالت قضیه یا ساحه را از دائره

رسمي جریده

۳

صلاحیت قوه قضائیه خارج ساخته
وبه مرجع دیگری تفویض نماید.
این حکم مانع تشکیل محاکم خاص
مندرج مواد (شصت و نهم ،
هفتاد و هشتم و یکصد و بیست و
هفتم) قانون اساسی و محاکم
عسکری در قضایای مربوط به آن
نمی گردد.

اعتراض بر فیصله :

ماده پنجم:

طرفین دعاوی میتوانند در مورد
فیصله های صادره محکمه تحتانی
مطابق احکام قانون ، به پیشگاه
محکمه فوقانی اعتراض
نمایند. فیصله های قطعی
محاکم ازین حکم مستثنی
است.

طرز رسیدگی:

ماده ششم :

(۱) رسیدگی به قضا یا در محاکم
از لحاظ کیفیت و ماهیت قضیه در

قضائیه قوی د واک له دایرې څخه
وباسي اوبلې مرجع ته یې وسپاري.
دغه حکم د اساسي قانون په
(نهمه شپېتمه ، اته اوپایمه او یوسلو
اووه ویشتمه) ماده کې درج د
خاصو محکمو او په اړوندو قضیو
کې د عسکري محکمو د تشکیل
څخه نه گرځي .

پر فیصلې باندې اعتراض:

پنځمه ماده :

د دعوو او اړخونه کولای شي د
کښتنې محکمې د صادرولو
فیصلو په هکله د قانون د حکمونو
مطابق ، د پورتنۍ محکمې په
وړاندې اعتراض وکړي. د محکمو
قطعي فیصلې لدې حکم څخه
مستثني دي .

د څېړنې ډول

شپږمه ماده :

(۱) په محکمو کې د قضیو څېړنه د
قضیې د کیفیت او ماهیت له اړخه

رسمي جریده

په دوه وو (ابتدائي او استينافي) پراوونو کې صورت مومي .

(۲) ستره محکمه د استيناف له محکمو څخه ور رسېدلې قضیې يوازې د قانون د تطبيقېدو د صحت له اړخه (د نقض يا ابرام په صورت کې) تر څېړنې لاندې نيسي ، خو دا چې په خاص حالت کې د قضیې د څېړنې واک د کیفیت او ماهیت له اړخه هغې ته سپارل شوی وي .

(۳) په محکمو کې قضیې د قاضيانو لخوا په لاندې توگه څېړل کېږي :

۱- په ابتدایي پړاو کې د دريو تنو قاضيانو په گډون ، خو دا چې د قاضيانو شمېر له دريو تنو څخه لږ وي ، پدې صورت کې د قضیې څېړل له دريو تنو قاضيانو څخه د لږو په واسطه جواز لري .

دو مرحله (ابتدائي و استينافي) صورت ميگيرد .

(۲) ستره محکمه قضایای واصله از محاکم استيناف را صرفاً از نگاه صحت تطبيق قانون (در صورت نقض يا ابرام) مورد رسیدگی قرار ميدهد ، مگر اینکه قانون در حالت خاص صلاحیت رسیدگی قضیه را از لحاظ کیفیت و ماهیت به آن تفویض نموده باشد .

(۳) قضایا در محاکم توسط قضات به ترتیب ذیل رسیدگی میشود :

۱- در مرحله ابتدائي به اشتراک سه نفر قاضي، مگر اینکه تعداد قضات کمتر از سه نفر باشد، درین صورت رسیدگی قضیه توسط کمتر از سه نفر قاضي جواز دارد.

رسمي جریده

۵

۲- در مرحله استینافی توسط سه نفر قاضی.

۳- در مرحله فرجام توسط دو نفر قاضی ستره محکمه یا بیشتر از آن.

مصدر حکم:

ماده هفتم:

محاکم حین رسیدگی قضایا، احکام قانون اساسی وسائر قوانین نافذہ را تطبیق می نمایند.

در صورتیکه صراحت قانونی در قضیه موجود نباشد، رسیدگی و اصدار حکم مطابق به احکام مندرج مواد (یکصد و سی ام و یکصد سی و یکم) قانون اساسی صورت میگیرد.

علیت جلسه:

ماده هشتم:

در محاکم افغانستان، محاکمه به صورت علنی

۲- په استینافي پړاو کې د دريو تنو قاضيانو په واسطه .

۳- په وروستني پړاو کې د سترې محکمې د دوو تنو يا له هغو څخه د زياتو قاضيانو په واسطه .

د حکم مصدر:

اوومه ماده:

محکمې د قضیو د څېړنې په وخت کې د اساسي قانون او نورو نافذو قوانینو حکمونه تطبیقوي .

په هغه صورت کې چې په قضیه کې قانوني صراحت موجود نه وي ، څېړنه او د حکم صادروول د اساسي قانون په (يو سلو دېرشمه او یوسلو یو دېرشمه) ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق صورت مومي .

د جلسې علنییت:

اټمه ماده:

د افغانستان په محکمو کې محاکمه په څرگنده (علني) توګه

رسمي جریده

دایر میگردد و هر شخص
حق دارد با رعایت
احکام قانون در آن حضور
یابد .

محکمه میتواند در حالاتیکه در
قانون تصریح گردیده ،
یا سری بودن محاکمه
ضروری تشخیص گردد ، جلسات
سری دایر کند ولی اعلام
حکم باید به هر حال علنی
باشد .

ذکر مواد قانونی در
فیصله:

ماده نهم:

محاکم مکلف اند دلایل
و اسباب حکمی را که
صادر می کنند با ذکر
مواد قانونی مورد
استناد در فیصله خویش تصریح
نمایند .

دایربری او هر شخص
حق لری د قانون د حکمونو له په
پام کې نیولو سره په هغې کې
حضور ومومي .

محکمه کولای شي په هغو
حالاتو کې چې په قانون
کې تصریح شوي دي یا د محاکمې
سري توب اړین تشخیص شي ،
سري جلسې دایرې کړي خو د
حکم اعلام په هر حال باید علنی
وي .

په فیصله کې د قانونی موادو
ذکر کول :

نهمه ماده :

محکمې مکلفې دي د استناد وړ
قانونی موادو په ذکرولو
سره د هغه حکم دلایل
او اسباب چې صادر وي یې، په
خپله فیصله کې تصریح
کړي .

رسمي جریده

۷

د فيصلو واجب التعمیل والی :

لسمه ماده :

د محکمو قطعي فيصلې واجب-
التعمیل دي، خو دشخص په مرگ د
حکم په حالت کې چې د جمهور
رئیس له منظوری وروسته تطبیقېږي.

د مدافع وکیل لرل :

یوولسمه ماده :

هر شخص کولای شي له نیوني
سره سم ، د تور د دفع کولو یا د
حق د اثبات لپاره ، شخصاً اقدام
وکړي او یا مدافع وکیل وټاکي. په
جنائي قضیو کې د نېستمناو شخصو
لپاره د اړوند تقیني سند مطابق ،
مدافع وکیل ټاکل کېږي.

د ژباړونکي لرل:

دوولسمه ماده :

که چېرې د دعوي لوری ،
په هغه رسمي ژبه چې محاکمه په
هغې صورت مومي ، ونه پوهېږي، د
قضیې په موادو او سندونو باندې

واجب التعمیل بودن فیصله ها :

ماده دهم:

فیصله های قطعی محاکم واجب-
التعمیل است، مگر در حالت حکم
بمرگ شخص که بعد از منظوری
رئیس جمهور تطبیق میگردد.

داشتن وکیل مدافع:

ماده یازدهم:

هر شخص میتواند برای دفع اتهام
به مجرد گرفتاری و یا
اثبات حق خود وکیل
مدافع تعیین کند . در قضایای
جنائی برای اشخاص
بی بضاعت طبق سند تقیني مربوط
وکیل مدافع تعیین می شود.

داشتن ترجمان:

ماده دوازدهم:

هرگاه طرف دعوی، لسان
رسمی را که محاکمه توسط آن
صورت می گیرد ، نداند، حق
اطلاع به مواد و اسناد قضیه و

صحبت در محکمه به زبان مادری
توسط ترجمان برایش تأمین
می گردد.

عدم امتناع از اصدار

حکم:

ماده سیزدهم:

محکمه نمی تواند درباره قضیه ای
که آنرا مورد رسیدگی قرار داده
است ، از اصدار حکم امتناع
ورزد . قضیه تحت بررسی قبل از
اتخاذ تصمیم از محکمه خارج
ساخته شده نمی تواند.

استقلالیت در اصدار

حکم:

ماده چهاردهم:

محاکم حین رسیدگی به قضایا
مستقل بوده و درصددور
احکام صرف تابع قانون
می باشند.

رسیدگی و اصدار حکم توسط
محاکم براساس اصل تساوی

د خبرتیا او په محکمه کې په
مورنۍ ژبه د ترجمان په واسطه د
خبرو کولو حق ورته تأمینېږي .

د حکم له صادرولو څخه ډډه

نه کول :

دیارلسمه ماده :

محکمه نشي کولای د هغې قضیې
په هکله چې تر څېړنې لاندې یې
نیولې ده ، د حکم له صادرولو
څخه ډډه وکړي . تر څېړنې لاندې
قضیه د تصمیم له نیولو د مخه له
محکمې څخه ایستل کېدای نشي .

د حکم په صادرولو کې

خپلواکي :

څوارلسمه ماده :

محکمې د قضیو د څېړنې په وخت
کې خپلواکې دي او د حکم په
صادرولو کې یوازې د قانون تابع
دي .

د محکمو په واسطه څېړنه او د حکم
صادرول د قانون او محکمې په

رسمي جریده

۹

طرفین در برابر قانون
و محکمه و رعایت عدالت
و بی طرفی صورت
می گیرد.

عدم عضویت در حزب:

ماده پانزدهم:

قضات نمی توانند در مدت تصدی
وظیفه عضویت حزب سیاسی را
داشته باشند.

فصل دوم

تشکیل ، ترکیب و صلاحیت
ستره محکمه

ستره محکمه:

ماده شانزدهم:

ستره محکمه به حیث
عالی ترین ارگان قضائی
کشور در رأس قوه قضائیه
جمهوری اسلامی افغانستان قرار
دارد.

وړاندې د اړخونو د تساوی-
د اصل پر بنسټ او د عدالت او
ناپلوی- په پام کې نیولو سره صورت
مومي .

په ګوند کې نه غړیتوب:

پنځلسمه ماده:

قاضیان نشي کولای د دندې د
تصدی- په موده کې د سیاسي ګوند
غړیتوب ولري .

دوه یم فصل

د سترې محکمې تشکیل ،
ترکیب او واک

ستره محکمه:

شپاړسمه ماده:

ستره محکمه د هېواد د ډېر
عالی قضایي ارګان په توګه ، د
افغانستان د اسلامي جمهوریت د
قضائیه قوې په سرکې ځای
لري .

رسمي جریده

۱۰

د سترې محکمې ترکیب :

اوولسمه ماده :

ستره محکمه له نهو غړو څخه جوړه ده چې د اساسي قانون په یو سلو اووه لسمه او یو سلو اتلسمه ماده کې د درج شوو حکمونوله په پام کې نیولو سره ، د ولسي جرگې په تائید ، د جمهور رئیس لخوا ټاکل کېږي .

جمهور رئیس له غړو څخه یوې ، د سترې محکمې د رئیس په توګه ټاکي .

د سترې محکمې دېوانونه :

اتلسمه ماده :

(۱) ستره محکمه له لاندې دېوانونو څخه جوړه ده :

۱- د عمومي جزاء دېوان .

۲- د عامه امنیت دېوان.

۳- د مدني او عامه حقوقو دېوان .

۴- سوداګریز(تجارتی) دېوان .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره

ترکیب ستره محکمه:

ماده هفدهم :

ستره محکمه مرکب از نه عضو بوده که با نظر داشت احکام مندرج مواد یک صد و هفدهم و یک صد و هجدهم قانون اساسی از طرف رئیس جمهور به تائید ولسی جرگه تعیین می گردند.

رئیس جمهور یکی از اعضاء را بحیث رئیس ستره محکمه تعیین می نماید.

دیوان های ستره محکمه:

ماده هجدهم :

(۱) ستره محکمه متشکل از

دیوانهای ذیل میباشد:

۱- دیوان جزای عمومی .

۲- دیوان امنیت عامه.

۳- دیوان مدنی و حقوق عامه .

۴- دیوان تجارتي .

(۲) ریاست هریک از دیوانهای

مندرج فقره (۱) این ماده را یکی از اعضای ستره محکمه که بالنوبه به انتخاب رئیس ستره محکمه برای مدت یک سال تعیین می شود، به عهده می گیرد.

صلاحیت رئیس دیوان:

ماده نهم:

رؤسای دیوان های ستره محکمه دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشند:

۱- رهبری فعالیت دیوان مربوط.

۲- تدویر جلسات دیوان مربوط و ریاست از آن.

۳- تنظیم امور و توحید تجارب قضائی دیوان های مربوط و ارائه گزارش به ستره محکمه.

مستشاران قضائی:

ماده بیستم:

ستره محکمه دارای مستشاران قضائی میباشد که تعداد مجموعی

کمی درج شوو دیوانونو د هر یوه ریاست د سترې محکمې له غړو څخه یو چې د سترې محکمې د رئیس په ټاکنه د یوه کال لپاره په وار سره ټاکل کېږي، په غاړه اخلي.

د دیوان د رئیس واک:

نولسمه ماده:

د سترې محکمې د دیوانونو رئیسان د لاندې واکونو او دندو لرونکي دي:

۱- د اړوند دیوان د فعالیت لارښوونه.

۲- د اړوند دیوان د غونډو جوړول او د هغو ریاست کول.

۳- د اړوند دیوانونو د چارو تنظیمول او د قضایي تجربو توحیدول او سترې محکمې ته درپوت ورکول.

قضائي مستشاران:

شلمه ماده:

ستره محکمه د قضایي مستشارانو لرونکي ده چې ټول شمېرې له

شپږدېرشو تنوڅخه زیاتېدای
نشي .

د قضایي مستشارانو ټاکل :

یو ویشتمه ماده :

د سترې محکمې قضایي مستشاران
د هغو قاضیانو له منځ څخه ټاکل
کېږي چې د بشپړ اهلیت ، کفایت
او درایت لرونکي وي او لږترلږه
لس کاله یې بالفعل قضایي خدمت
سرتو رسولي وي .

په دېوانونو کې د قضایي مستشارانو
توظیفول د سترې محکمې د رئیس
واک دی .

د مستشارانو دندې :

دوه ویشتمه ماده :

قضایي مستشاران ، ور رسېدلې
قضیې تحلیل او ارزوي ، رپوټ یې
برابر وي او د تصمیم نیولو لپاره یې
قضایي غونډې ته وړاندې
کوي .

آنها از سی و شش نفر بیشتر بوده
نمی تواند .

تعیین مستشاران قضائی :

ماده بیست و یکم :

مستشاران قضائی ستره محکمه از
میان قضاتی تعیین می گردند که
دارای اهلیت ، کفایت و درایت
کامل بوده و حد اقل ده سال طور
بالفعل خدمت قضائی را انجام داده
باشند .

توظیف مستشاران قضائی در دیوان
ها از صلاحیت رئیس ستره محکمه
می باشد .

وظایف مستشاران :

ماده بیست و دوم :

مستشاران قضائی ، قضایای
وارد را تحلیل و ارزیابی
نموده ، گزارش آنرا تهیه
و غرض اتخاذ تصمیم به جلسه
قضائی ارائه می نماید .

رسمي جریده

۱۳

د قضائیه قوې عمومي اداري

آمریت :

درويشتمه ماده :

(۱) قضايي قوه د اجرائي او قضايي چارو دښه تنظيم په منظور، د عمومي اداري آمریت لرونکې ده چې په سر کې يې عمومي امر ځای لري .

(۲) عمومي اداري امر د سترې محکمې د رئیس په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظوری- ټاکل کېږي .

عمومي اداري امر په عين حال کې د سترې محکمې منشي او ويندوی دی او دلاندې اوصافو لرونکی وي:

۱- د تقرر په وخت کې يې سن له دېرشو کلونو څخه لږ نه وي .

۲- د عالي تحصيلاتو لرونکی وي او په اداره کې کافي تجربه ولري.

۳- د ښه سيرت او ښک شهرت لرونکی وي .

۴- د محکمې لخوا د بشري ضد او جنايت جرمونو په ارتکاب يا له

آمریت عمومي اداری قوه

قضائیه:

ماده بیست و سوم :

(۱) قوه قضائیه به منظور تنظيم بهتر امور اجرائی و قضائی ، دارای آمریت عمومي اداري بوده که در رأس آن امر عمومي قرار دارد.

(۲) امر عمومي اداري به پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور تعیین میگردد .

امر عمومي اداري در عين حال منشي و سخنگوی ستره محکمه بوده و دارای اوصاف ذیل می باشد:

۱- سن وی حین تقرر از سی سال کمتر نباشد.

۲- دارای تحصيلات عالی بوده و در اداره تجربه کافی داشته باشد.

۳- دارای حسن سيرت و شهرت نیک باشد.

۴- از طرف محکمه به ارتکاب جرایم ضد بشري و جنايت یا

مدني حقوقو څخه په حرمان نه وي محکوم شوی .

(۳) ستره محکمه د مسلکي او اداري څانگو لرونکې ده چې د قضائيه قوې د عمومي اداري امریت په چوکاټ کې فعالیت کوي . د سترې محکمې د مسلکي او اداري څانگو تشکیل او د فعالیت ډول د جلا مقرر و مطابق تنظیمېږي .

(۴) عمومي اداري امریت کولای شي عندالضرورت دسترې محکمې د تائید او د جمهور رئیس له منظوری وروسته نورې څانگې جوړې کړي . د سترې محکمې قضائې دندې

او واکونه :

څلېرېشتمه ماده :

ستره محکمه د قوانینو د تفسیر او قضائې چارو په ساحه کې د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده :

۱- د قانون مطابق د حکومت یا محکمو د غوښتنې پر اساس ، له اساسي قانون سره د قوانینو ، تقنیني

حرمان از حقوق مدنی محکوم نشده باشد.

(۳) ستره محکمه دارای شعبات مسلکی و اداری میباشد که در چوکات امریت عمومی اداری قوه قضائیه فعالیت می نمایند. تشکیل و طرز فعالیت شعبات مسلکی و اداری ستره محکمه طبق مقررهای جداگانه تنظیم می گردد.

(۴) امریت عمومی اداری می تواند عندالضرورت شعبات دیگری را بعد از تائید ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید. وظایف و صلاحیت های قضائې

ستره محکمه :

ماده بیست و چهارم :

ستره محکمه در ساحه تفسیر قوانین و امور قضائې دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد :

۱- بررسی مطابقت قوانین ، فرامین تقنینی و معاهدات بین الدول و میثاق های بین المللی با قانون

اساسی و تفسیر آنها بر اساس تقاضای حکومت یا محاکم طبق قانون .

۲- پیشنهاد طرح قانون در ساحه تنظیم امور قضائی به شورای ملی از طریق حکومت .

۳- تجدید نظر بر فیصله های محاکم به سبب ظهور دلایل جدید بر اساس اعتراض لوی خارنوال یا طرف دعوی ، طبق احوال پیشبینی شده در قوانین مربوط .

۴- حل تنازع صلاحیت محاکم و تفویض صلاحیت رسیدگی قضیه از یک محکمه به محکمه دیگر براساس تقاضای لوی خارنوال یا طرف دعوی در حال موجودیت دلایل مؤجه .

۵- بررسی دلایل واتخاذ تصمیم در مورد اعاده مجرمین به دولت خارجی مطابق به احکام قانون .

فرمانونو ، بین الدول معاهدو او نړیوالو میثاقونو د مطابقت څپرل او د هغو تفسیرونو .

۲- د حکومت له لارې ملي شوري ته د قضایي چارو د تنظیم په ساحه کې د قانون د طرحې وړاندیز .

۳- په اړوندو قوانینو کې د اټکل شویو احوالو مطابق ، د لوی خارنوال یا د دعوي د لوري د اعتراض پر بنسټ ، د نویو دلیلونو د پیدا کېدو په سبب د محکمو پر قطعي فیصلو باندې نوې کتنه .

۴- د مؤجه دلیلونو د موجودیت په حال کې، د لوی خارنوال یا د دعوي دلوري دغو بنسټي پر بنسټ د محکمو د واک د تنازع حل کول او له یوې محکمې څخه بلې محکمې ته د قضیې د څپرني د واک سپارل .

۵- د قانون د حکمونو مطابق ، بهرني دولت ته د مجرمینو د بېرته ورکړې (اعادې) په هکله د دلیلونو څپر نه او د تصمیم نیول .

۶- بررسی دلایل اتهام واتخاذ تصمیم در مورد تسلیم دهی تبعه کشور به دولت خارجی با رعایت حکم ماده بیست و هشتم قانون اساسی.

۷- تأمین وحدت رویه قضائی .

۸- اتخاذ تصمیم در مورد تخلفات جنائی و انتظامی قضات .

۹- بررسی استهداآت محاکم در امور قضائی و ارائه جواب به آن .

جلسات ستره محکمه :

ماده بیست و پنجم :

(۱) ستره محکمه در هر پانزده روز جلسه عادی را دایر می نماید. جلسات فوق العاده ستره محکمه بر اساس تقاضای رئیس ستره محکمه ، پیشنهاد لوی خانونال یا مطالبه یک ثلث اعضای آن دایر شده می تواند.

۶- د اساسی قانون د اته ویشتمی مادې د حکم له په پام کې نیولو سره بهرني دولت ته د هېواد د تبعه د تسلیمولو په هکله د تورد دلیلونو خپرنه او د تصمیم نیول .

۷- د قضائی تگلارې (رویی) د وحدت تأمینول .

۸- د قاضیانو د جنائی او انتظامي سرغړونو په هکله د تصمیم نیول .

۹- په قضایي چارو کې د محکمو د استهداء گانو خپرل او ورته د جواب ورکول .

د سترې محکمې غونډې :

پنځه ویشتمه ماده :

(۱) ستره محکمه په هرو پنځلسو ورځو کې ،عادي غونډه دایروي. د سترې محکمې فوق العاده غونډې، د سترې محکمې د رئیس په غوښتنه د لوی خانونال په وړاندیز یا د هغې د غړو د یوه ثلث د غوښتنې پربنسټ دایرېدلی شي .

(۲) نصاب جلسات ستره محکمه با حضور دو ثلث اعضای آن تکمیل می گردد ، تصامیم به اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه اتخاذ میگردند مگر اینکه در این قانون طوری دیگری پیشبینی گردیده باشد .

(۳) لوی خانونال و در غیاب وی معاون که به وی تفویض صلاحیت شده است ، به ارتباط موضوعات جزائی در جلسات ستره محکمه اشتراک می نماید .

(۴) در موارد مندرج اجزای (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۸) ماده بیست و چهارم این قانون ، تصامیم به اکثریت دو ثلث کامل اعضای ستره محکمه اتخاذ می گردد .

نقض فیصله محکمه
تحتانی:

ماده بیست و ششم:

(۱) هرگاه دیوان ستره محکمه حین رسیدگی فیصله مورد

(۲) د سترې محکمې د غونډو د دایرېدو نصاب د هغې د غړو د دوو ثلثو په حضور بشپړېږي. تصمیمونه په غونډه کې د حاضر و غړو د رایو په اکثریت نیول کېږي خوداچې په دې قانون کې بل ډول اټکل شوي وي .

(۳) لوی خانونال او د هغه په غیاب کې هغه مرستیال چې ورته واک ورکړل شوی دی ، د جزایي موضوعگانو په اړه د سترې محکمې په غونډو کې گډون کوي .

(۴) د دې قانون د څلېریشتمې مادې د (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ او ۸) اجزاو په درج شوو مواردو کې تصمیمونه ، د سترې محکمې د غړو د دوو ثلثو په بشپړ اکثریت سره نیول کېږي .

د کښتنې محکمې د فیصلې
نقضول:

شپږ ویشتمه ماده :

(۱) که چېرې د سترې محکمې دیوان د اعتراض وړ فیصلې د

څېړنې په وخت کې ومومي چې د لاندېنۍ محکمې فیصله له قانون سره په مخالفت یا د هغه په تطبیق یا تأویل کې له خطا یا د اسلامي شریعت له حکمونو سره په مخالفت کې صادره شوې ده، فیصله نقضوي او د حکم د صادرولو لپاره یې لاندېنۍ محکمې ته راجع کوي .

د سترې محکمې دېوان کولای شي په فیصله کې د نقض د مواردو په کتنې سره ، اگر که د معترض په اعتراض کې په هغو تصریح شوې نه وي ، هم هغه نقض کړي .

(۲) که چېرې خطا د قانون په تطبیق کې یا خطا د هغه په تأویل کې د فیصلې په پایله کې اغېزمنه نه وي او حکم اساساً صحیح او له قانون سره موافق وي ، اړوند دېوان کولای شي هغه تائید کړي .

د بطلان په سبب ارجاع :

اووه ویستمه ماده :

(۱) که چېرې د سترې محکمې

اعتراض دریاابد که فیصله محکمه تحتانی در مخالفت با قانون یا خطا در تطبیق یا تأویل آن صادر گردیده، فیصله را نقض و غرض صدور حکم به محکمه تحتانی ارجاع میدارد .

دیوان ستره محکمه می تواند در صورت ملاحظه موارد نقض در فیصله ، گرچه در اعتراض معترض به آن تصریح نشده باشد نیز آنرا نقض نماید.

(۲) در صورتیکه خطا در تطبیق قانون یا خطا در تأویل آن در نتیجه فیصله مؤثر نبوده و حکم اساساً صحیح و موافق قانون باشد ، دیوان مربوط می تواند آنرا تائید نماید.

ارجاع به سبب بطلان:

ماده بیست و هفتم :

(۱) هرگاه دیوان ستره محکمه

فیصله مورد اعتراض را به سبب بطلان در حکم یا بطلان در اجراءات اساسی مؤثر در حکم، نقض نماید، قضیه را با ذکر صریح دلایل آن به محکمه مربوط ارجاع می‌دارد، در حالت ارجاع قضیه به محکمه اولی، صدور حکم توسط قضاتی که اکثریت غیر از قضات اولی باشند، صورت می‌گیرد.

(۲) هرگاه بر حکم صادره از محکمه که دعوی به آن ارجاع شده، بار دوم اعتراض صورت بگیرد و اعتراض بر مبنای همان علل و اسباب باشد و محکمه مرجوع الیه حکم قبلی را که در دیوان ستره محکمه نقض گردیده بود، با همان دلایل اولی حکم نموده باشد، ستره محکمه موضوع را تحت غور و رسیدگی قرار می‌دهد، در صورتیکه حکم مورد اعتراض به اکثریت آراء از طرف ستره محکمه

دیوان د اعتراض و فیصله، به حکم کی د بطلان یا به حکم کی د اغیزمنو اساسی اجراءاتو د بطلان په سبب نقض کړي، قضیه د هغې د دلیلونو په صریح ذکر کولو سره، اړوندې محکمې ته ارجاع کوي، لومړۍ محکمې ته د قضیې د ارجاع په حالت کې، د حکم صادرول د هغو قاضیانو په واسطه چې اکثریت ئې غیر له لومړنیو قاضیانو څخه وي، صورت مومي.

(۲) که چېرې د هغې محکمې پر صادر شوي حکم باندې چې دعوي ورته راجع شوې ده، دوه یم ځل اعتراض صورت و مومي او اعتراض د هماغو علتونو او اسبابو پر بناء وي او مرجوع الیه محکمه پخوانی حکم چې د سترې محکمې په دیوان کې نقض شوی و، په هماغو لومړنیو دلیلونو باندې حکم کړی وي، موضوع تر غور او څېړنې لاندې نیسي، په هغه صورت کې چې د اعتراض وړ حکم د سترې محکمې لخوا د رایو په

رسمي جریده

نقض گردد، رسیدگی و اصدار حکم توسط محکمه صورت می گیرد که حکم منقوضه از طرف ستره محکمه به آن ارجاع شده است، در این صورت محکمه مرجوع الیه مکلف به رعایت مفاد قرار رهنمودی ستره محکمه بوده و حکم صادره آن قطعی میباشد.

وجوب تعميل احكام و قرارها :

ماده بیست و هشتم :

احكام و قرارهای محاکم فوقانی در مورد رسیدگی مجدد قضایا بر محاکم تحتانی واجب التعمیل میباشد.

وظایف و صلاحیت های اداری ستره محکمه:

ماده بیست و نهم :

(۱) ستره محکمه در امور اداری مربوطه دارای وظایف و صلاحیت های آتی می باشد:

اکثریت سره نقض شی، خپرنه او د حکم صادرول د هغې محکمې په واسطه صورت مومي چې منقوضه حکم د نوموړي هیئت لخوا ورته راجع شوی دی، په دې صورت کې مرجوع الیه محکمه د سترې محکمې د لارښودي قرار په پام کې نیولو مکلفه ده او د هغې صادره حکم قطعي دی .

د حکمونو او قرارونو د تعميل وجوب :

اته ویشتمه ماده :

پر ښکتنیو محکمو باندي د قضیو د بیا خپرنې په هکله د پورتنیو (فوقانی) محکمو حکمونه او قرارونه واجب التعمیل دي .

د سترې محکمې اداري دندې او واکونه :

نهمه ویشتمه ماده :

(۱) ستره محکمه په اړوندو اداري چارو کې د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده :

- ۱- د حکومت په سلا د قضائیه قوې د بودجې برابرول .
- ۲- د محکمو د ادارو د فعالیتونو لارښودنه او ورڅخه څارنه .
- ۳- د محکمو د قضایي او اداري چارو د تنظیم په منظور د مقرر او لویانو وضع کول .
- ۴- د قضایي چارو د تدقیق او مطالعاتو د پایلې څېړنه او د محکمو د نیمگړتیاوو د لرې کولو او د اجرااتو د توحید او سمون په منظور د تدبیرونو نیول .
- ۵- د دې قانون د حکمونو مطابق، د جمهوري ریاست مقام ته د قاضیانو او مستشارانو د ټاکنې وړاندیز .
- ۶- د دې قانون د حکمونو مطابق، د قاضیانو د تقرر ، تبدل ، ترفیع ، د خدمت د تمدید او د تقاعد وړاندیز .
- ۷- د جمهوري ریاست مقام ته د محکمو او د سندونو او وثیقو د ثبت د ادارو د جوړولو (تأسیس) او
- ۱- ترتیب بودجه قوه قضائیه به مشوره حکومت .
- ۲- رهبري و مراقبت از فعالیت های ادارات محاکم .
- ۳- وضع مقررہ ها ولویایح به منظور تنظیم امور قضائی واداری محاکم .
- ۴- بررسی نتیجه تدقیق و مطالعات امور قضایی و اتخاذ تدابیر به منظور رفع نواقص و توحید و انسجام اجراءات محاکم .
- ۵- پیشنهاد تعیین قضات و مستشاران به مقام ریاست جمهوری مطابق به احکام این قانون .
- ۶- پیشنهاد تقرر ، تبدل ، ترفیع ، تمدید خدمت و تقاعد قضات مطابق احکام این قانون .
- ۷- پیشنهاد تأسیس محاکم و ادارات ثبت اسناد و وثایق و تعیین صلاحیت های قضائی و

- د هغو د قضایې او اداري واک د ټاکلو وړاندیز .
- ۸- د قضایې قوې د بودجې تطبیقول .
- ۹- د محکمو فعالیت د پرمخ بیولو په منظور، د لازمو اسانتیاوو تأمینول.
- ۱۰- د قضایې ستاژ د کورس دایرول او په هغه پورې د اړوندو چارو تنظیمول .
- ۱۱- د قاضیانو د پوهې او تجربو د سطحې د لوړولو لپاره د مقتضی تدبیرونو نیول .
- ۱۲- د قضایې قوې د نورو اداري کارکوونکو له اجراءاتو او فعالیتونو څخه څارنه .
- ۱۳- د کلنۍ احصایې او په قضایې برخه کې د ټولو محکمو له فعالیتونو څخه د رپوټ برابرول .
- ۱۴- نورې هغه دندې او واکونه چې په دې قانون او نورو قوانینو کې سترې محکمې ته سپارل شوي دي .
- اداري آنها بمقام ریاست جمهوری.
- ۸- تطبیق بودجه قوه قضائیه.
- ۹- تأمین تسهیلات لازم به منظور پیشبرد فعالیت محاکم.
- ۱۰- تدویر کورس ستاژ قضائی وتنظیم امور مربوط به آن.
- ۱۱- اتخاذ تدابیر مقتضی برای ارتقاء سطح دانش و تجارب قضات.
- ۱۲- نظارت از اجراءات و فعالیت های سایر کارکنان اداری قوه قضائیه .
- ۱۳- تهیه احصائیه سالانه و گزارش از فعالیت های تمام محاکم در بخش قضائی .
- ۱۴- سایر وظایف و صلاحیتهای که درین قانون وقوانین دیگر به ستره محکمه تفویض گردیده است.

رسمي جریده

۲۳

(۲) صلاحیت های مندرج فقره (۱) این ماده از طریق آمریت عمومی اداری قوه قضائیه اعمال میگردد .

صلاحیت های رئیس ستره
محکمه:

ماده سی ام:

رئیس ستره محکمه ممثل قوه قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان بوده، دارای صلاحیتهای ذیل میباشد:

۱- رهبری عمومی فعالیت های قضائی و اداری ستره محکمه.

۲- ریاست از جلسات ستره محکمه.

۳- عندالاقضاء ریاست جلسات قضائی دیوانهای مربوط ستره محکمه.

۴- اصدار امر مبنی بر تفتیش فعالیت های محاکم.

۵- اصدار امر مبنی بر رسیدگی

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي واکونه ، د قضائیه قوې د عمومي اداري آمریت له لارې اعمالېږي .

د سترې محکمې د رئیس
واکونه :

دېرشمه ماده :

د سترې محکمې رئیس د افغانستان د اسلامي جمهوریت د قضائیه قوې ممثل او د لاندې واکونو لرونکی دی :

۱- د سترې محکمې د قضایي او اداري فعالیتونو عمومي لارښودنه .

۲- د سترې محکمې د غونډو ریاست .

۳- عندالاقضاء د سترې محکمې د اړوندو دېوانونو د قضایي غونډو ریاست .

۴- د محکمو د فعالیتونو د پلټنې په اړه د امر صادرول .

۵- د قاضیانو د جرمونو او دهغو

- له قضايي او اداري سرغړونو څخه د راپيدا شوو قضيو د څېړنې په اړه د امر صادرول .
- ۶- د محکمو د قطعي فيصلو پر تطبيق باندې څارنه .
- ۷- د قضائيه قوې د بودجې له سالم تطبيق څخه څارنه او مراقبت .
- ۸- د ناروغۍ، رخصتۍ، غيابت او نورو علتونو په حالت کې د سترې محکمې يوه غړي ته د خپلو ټولو يا يوې برخې واکونو سپارل .
- ۹- د قضائيه قوې د عمومي اداري آمریت پر فعاليت باندې څارنه .
- ۱۰- جمهور رئيس ته د قضائيه قوې د قضايي او اداري اجراءاتو د رپوټ وړاندې کول .
- ۱۱- د جمهوري رياست مقام ته د قاضيانو د محاکماتي او تاديبي مجازاتو د عفوې او تخفيف وړاندیز .
- ۱۲- ددې قانون او نورو قوانينو د
- قضاياى ناشى از جرايم و تخلفات قضائى وادارى قضات.
- ۶- نظارت بر تطبيق فيصله هاى قطعي محاکم.
- ۷- نظارت و مراقبت از تطبيق سالم بودجه قوه قضائيه.
- ۸- تفويض تمام يا برخى از صلاحيتهاى خود در حالت مريضى، رخصتۍ، غيابت وساير علل به يکى ازاعضاي ستره محکمه.
- ۹- نظارت بر فعاليت آمریت عمومى ادارى قوه قضائيه.
- ۱۰- ارائه گزارش اجراءات قضائى وادارى قوه قضائيه به رئيس جمهور.
- ۱۱- پيشنهاده عفو و تخفيف مجازات محاکماتى و تاديبي قضات به مقام رياست جمهورى.
- ۱۲- ساير صلاحيت هاى مفوضه

بر طبق احکام این قانون و قوانین دیگر.

حکمونو مطابق نور ورسپارل شوي واکونه .

فصل سوم

تشکیل ، ترکیب و صلاحیت

محاکم استیناف

تشکیل محکمه استیناف :

ماده سی و یکم:

(۱) محکمه استیناف در سطح هر ولایت کشور طبق احکام این قانون ایجاد میگردد.

(۲) محکمه استیناف مرکب از رئیس ، رؤسای دیوانها و اعضای قضائی میباشد.

رئیس محکمه استیناف از میان قضاتی تعیین می گردد که دارای اهلیت، تجربه ودرایت کامل باشد.

(۳) رئیس دیوان جزای عمومی

درییم فصل

د استیناف محکمو تشکیل،

ترکیب او واک

د استیناف محکمي تشکیل:

یو دپرشمه ماده :

(۱) د استیناف محکمه د هېواد د هر ولایت په سطح د دې قانون د حکمونو مطابق جوړېږي .

(۲) د استیناف محکمه له رئیس ، مرستیال ، د دېوانونو له رئیسانو او قضایي غړو څخه مرکبه ده .

د استیناف محکمي رئیس د هغو قاضیانو له منځ څخه ټاکل کېږي چې د بشپړ اهلیت ، تجربې او درایت لرونکي وي .

(۳) د عمومي جزاء د دېوان رئیس

رسمي جریده

- د استيناف د محکمې د رياست
مرستيال دی .
- د استيناف محکمو د دېوانونو
ترکیب :
- دوه دېرشمه ماده :
- (۱) د استيناف محکمې د لاندې
دېوانونو لرونکې دي :
- ۱- د عمومي جزاء دېوان .
- ۲- د عامه امنيت دېوان .
- ۳- د مدني او شخصيه احوالو
دېوان .
- ۴- د عامه حقوقو دېوان .
- ۵- سوداگريز (تجارتې) دېوان .
- ۶- د کوچنيانو دېوان .
- (۲) د استيناف محکمې په هر
دېوان کې د قضايي غړو شمېر له
شپږو تنو څخه نشي زياتېدای .
- (۳) ترافيکي قضې د استيناف د
عمومي جزاء دېوان څېړي .
- (۴) ستره محکمه کولای شي د
جمهور رئيس له منظوري
- معاون رياست محکمه استيناف
ميباشد.
- ترکیب دېوان های محاکم
استيناف:
- ماده سي و دوم:
- (۱) محاکم استيناف دارای دېوان
های آتی ميباشد:
- ۱- دېوان جزای عمومي.
- ۲- دېوان امنيت عامه.
- ۳- دېوان مدني واحوال
شخصيه.
- ۴- دېوان حقوق عامه.
- ۵- دېوان تجارتي.
- ۶- دېوان اطفال .
- (۲) تعداد اعضای قضائی در هر
دېوان محکمه استيناف از شش نفر
بيشتر بوده نمیتواند.
- (۳) قضایای ترافيکی را دېوان جزای
عمومي استيناف رسيدگی مينمايد.
- (۴) ستره محکمه می تواند
عندالضرورت دېوان های ديگری را

در چوکات محاکم استیناف بعد از منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

رسیدگی فیصله ها و قرارها :

ماده سی و سوم :

(۱) محکمه استیناف فیصله ها و قرار های محاکم تحتانی را که مورد اعتراض قرار گرفته ، در احوال و ترتیبی که در این قانون و قوانین مربوط تصریح گردیده ، در مرحله استینافی رسیدگی می نماید.

(۲) محکمه استیناف حین رسیدگی قضایای مندرج فقره (۱) این ماده ، تمام حالات و کوائف دعوی را مجدداً تحت غور قرار داده ، فیصله ها و قرار های محاکم تحتانی را می تواند طبق احکام قانون تصحیح ، نقض ، تعدیل ، تأیید یا لغو نماید.

وروسته د استیناف محکمو په چوکات کې عندالضرورت نور دپوانونه جوړ کړي .

د فیصلو او قرارونو څېړل :

درې دېرشمه ماده :

(۱) د استیناف محکمه د بنکتنیو محکمو فیصلې او قرارونه چې تر اعتراض لاندې راغلې وي ، په هغو احوالو او ترتیب سره چې پدې قانون او نورو قوانینو کې تصریح شوي دي ، په استینافي پړاو کې څېړي .

(۲) د استیناف محکمه د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو قضیو د څېړنې په وخت کې د دعوي ټول حالات او کوائف تر بیاغورونې لاندې نیسي ، د بنکتنیو محکمو فیصلې او قرارونه کولای شي د قانون د حکمونو مطابق تصحیح ، نقض ، تعدیل ، تأیید یا لغوه کړي .

د قضایي واک د اختلافونو لړې

کول :

څلور دېرشمه ماده :

(۱) که چېرې د یوې جزایي قضیې د څېړنې د واک په هکله د دوو محکمو تر منځ چې د استیناف د محکمې په قضایي حوزه کې قرار لري ، اختلاف رامنځته شي ، د اختلاف حل او د واکمنې محکمې تشخیص ، داستیناف محکمې د رئیس تر اثر لاندې د دېوانونو له رئیسانو څخه د جوړ هیئت په واسطه صورت مومي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې د تر توقيف لاندې تورن د برخلیک ټاکل د استیناف محکمې واک دی .

د فیصلو او قرارونو قطعیت :

پنځه دېرشمه ماده :

د استیناف محکمو فیصلې او قرارونه ، په واک کې په ټولو شاملو قضیو کې قطعي دي .

رفع اختلافات صلاحیت

قضائی :

ماده سی و چهارم :

(۱) هرگاه در مورد صلاحیت رسیدگی یک قضیه جزائی بین دو محکمه که در حوزه قضائی محکمه استیناف قرار دارند، اختلاف بروز نماید ، حل اختلاف و تشخیص محکمه ذیصلاح توسط هیئتی مرکب از رؤسای دیوان ها ، تحت اثر رئیس محکمه استیناف صورت می گیرد.

(۲) تعیین سرنوشت متهم تحت توقیف درحالت مندرج فقره (۱) این ماده از صلاحیت محکمه استیناف میباشد.

قطعیت فیصله ها و قرار ها :

ماده سی و پنجم :

فیصله ها و قرار های محاکم استیناف در تمام قضایای شامل صلاحیت قطعی میباشد.

وظایف و صلاحیت های رئیس

محکمۀ استیناف:

مادۀ سی و ششم:

رئیس محکمۀ استیناف دارای وظایف و صلاحیت های آتی میباشد:

۱- رهبری و تنظیم فعالیت محاکم و دیوان های مربوط.

۲- ریاست جلسات قضایی دیوان ها عندالاقضاء.

۳- توظیف مؤقت عضو یک دیوان به دیوان دیگر.

۴- توظیف یکی از قضات محکمۀ استیناف به محاکم ابتدائیه در صورت ضرورت.

۵- تفویض صلاحیت رسیدگی قضیه از یک دیوان به دیوان دیگر عندالاقضاء.

۶- توحید تجارب قضائی دیوانهای مربوط.

د استیناف محکمې د رئیس

دندې او واکونه:

شپږ دېرشمه ماده:

د استیناف محکمې رئیس د لاندې دندو او واکونو لرونکی دی:

۱- د اړوندو محکمو او دېوانونو د فعالیتونو لارښودنه او تنظیمول.

۲- عندالاقضاء د دېوانونو د قضایي غونډو ریاست.

۳- د یوه دېوان د غړي بل دېوان ته مؤقت توظیفول.

۴- د اړتیا په صورت کې د استیناف محکمې له قاضیانو څخه ابتدائیه محکمو ته د یوه قاضي توظیفول.

۵- عندالاقضاء له یوه دېوان څخه بل دېوان ته د قضیې د څېړنې د واک سپارل.

۶- د اړوندو دېوانونو د قضایي تجربو توحیدول.

رسمي جریده

۷- سترې محکمې ته د محکمو او اړوندو دېوانونو له فعالیت څخه رپوټ ورکول .

د غونډو لارښودنه :

اووه دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې د دېوانونو رئیسان د اړوندو دېوانونو د غونډو لارښودنه کوي . په هغه صورت کې چې د استیناف محکمې رئیس د دېوان د قضایي غونډې لارښودنه وکړي ، پدې حالت کې د دېوان رئیس د اړوند دېوان غړی گڼل کېږي .

مسؤولیت :

اته دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې رئیس د دېوانونو رئیسان او قاضیان یې د خپلو صادره فیصلو او قرارونو له کیفیت ، د قضیو د څېړنې له مودې ، د قانون د تطبیق له صحت او مدلل والي څخه مسوولیت لري .

۷- ارائه گزارش از فعالیت محاکم و دیوان های مربوط به ستره محکمه.

رهبری جلسات:

ماده سی و هفتم :

رؤسای دیوان های محکمه استیناف جلسه دیوان های مربوطه را رهبری می نمایند. در صورتیکه رئیس محکمه استیناف ، جلسه قضائی دیوان را رهبری نماید ، درین حالت رئیس دیوان ، عضو دیوان مربوط پنداشته میشود .

مسؤولیت :

ماده سی و هشتم :

رئیس محکمه استیناف ، رؤسای دیوان ها و قضات آن از کیفیت ، میعاد رسیدگی قضایا، صحت تطبیق قانون و مدلل بودن فیصله ها و قرار های صادره خویش مسوولیت دارند.

د استیناف محکمې خانګې :

نهه دپړشمه ماده :

د استیناف محکمې ریاست او اړوند دپوانونه یې د اداري کارکوونکو او خانګو لرونکي دي چې دندې او د فعالیت ډول یې په جلا لایحو کې تنظیمېږي .

څلورم فصل

د ابتدایه محکمو تشکیل ،

ترکیب او واک

تشکیل :

څلوربڼتمه ماده :

(۱) د استیناف محکمې په اړونده قضایي حوزه کې په لاندې ترتیب سره د ابتدایه محکمو لرونکي دي :

۱- دولایت دمرکزابتدایه محکمه .

شعبات محکمۀ استیناف:

ماده سی و نهم :

ریاست محکمۀ استیناف و دیوان های مربوط دارای کارکنان و شعبات اداری میباشند که وظایف و طرز فعالیت شان در لوایح جدا گانه تنظیم می گردد.

فصل چهارم

تشکیل، ترکیب و صلاحیت

محاکم ابتدایه

تشکیل:

ماده چهلم :

(۱) محاکم استیناف در حوزه قضائی مربوط دارای محاکم ابتدایه به ترتیب آتی می باشند:

۱- محکمه ابتدایه مرکز ولایت .

رسمي جریده

- ۲- د اطفالو محکمه .
- ۳- سوداگریزه (تجارتي) ابتدائیه محکمه .
- ۴- د ولسوالۍ ابتدائیه محکمه .
- ۵- د شخصیه احوالو ابتدائیه محکمه .
- (۲) د هغو ولایتونو په مرکزونو کې چې زیاتو ابتدائیه محکمو ته اړتیا ولیدله شي ، ستره محکمه کولای شي د جمهور رئیس له منظوری وروسته د هغو په جوړولو لاس پورې کړي .
- د ابتدائیه محکمو جوړښت :
- يو څلورېنښتمه ماده :
- (۱) د ولایتونو د مرکزونو ابتدائیه محکمې د لاندې دېوانونو لرونکې دي :
- ۱- د عمومي جزاء دېوان .
- ۲- مدني دېوان .
- ۳- د عامه حقوقو دېوان .
- ۴- د عامه امنیت دېوان .
- ۲- محکمه اطفال .
- ۳- محکمه ابتدائیه تجارتي .
- ۴- محکمه ابتدائیه ولسوالۍ .
- ۵- محکمه ابتدائیه احوال شخصیه .
- (۲) در مراکز ولایاتیکه به محاکم ابتدائیه بیشتري ضرورت احساس شود ، ستره محکمه میتواند بعد از منظوری رئیس جمهور به تأسیس آن اقدام نماید .
- ترکیب محاکم ابتدائیه:
- ماده ۴۰ چهل و یکم :
- (۱) محاکم ابتدائیه مراکز ولایات دارای دېوان های ذیل میباشند:
- ۱- دېوان جزای عمومی .
- ۲- دېوان مدنی .
- ۳- دېوان حقوق عامه .
- ۴- دېوان امنیت عامه .

۵- د ترافيکی جرمونو دپوان .

(۲) د مرکز د ابتدائيه محکمې دپوانونه له رئیس او حد اکثر خلورو غرو څخه جوړ دي .

د ابتدائيه محکمو د دپوانونو په واسطه د قضيو څېړنه :

دوه څلوېښتمه ماده :

د ولايتونو د مرکزونو ابتدائيه محکمې په ابتدايي پړاو کې د اړوندو دپوانونو په واسطه لاندې قضیې د قانون د حکمونو مطابق څېړي :

۱- په عمومي جزاء پورې د اړوندو قضیو څېړنه د عمومي جزاء د دپوان په واسطه .

۲- د حقيقي اشخاصو تر منځ د مدني دعوو څېړنه د مدني دپوان په واسطه .

۳- د حقيقي او حکمي اشخاصو يا د حکمي اشخاصو تر منځ د متنازع فيه مدني قضيو څېړنه د عامه حقوقو د دپوان په واسطه .

۵- دپوان جرايم ترافيکی .

(۲) دپوان های محکمه ابتدائيه مرکز مرکب از رئیس و حد اکثر چهار عضو میباشد .

رسیدگی قضایا توسط دیوانهای محاکم ابتدائیه :

مادهٔ چهل و دوم :

محاکم ابتدائیه مراکز ولایات قضایای ذیل را توسط دیوانهای مربوط در مرحلهٔ ابتدائی طبق احکام قانون رسیدگی می نماید :

۱- رسیدگی قضایای مربوط به جزای عمومی توسط دیوان جزای عمومی .

۲- رسیدگی به دعاوی مدنی بین اشخاص حقیقی توسط دیوان مدنی .

۳- رسیدگی قضایای مدنی متنازع فيه بین اشخاص حقیقی و حکمی یا بین اشخاص حکمی توسط دیوان حقوق عامه .

رسمي جریده

۴- په امنیت او عامه ګټو ، د مخدرو موادو په قاچاقو او نورو جرمونو پورې د اړوندو جزایي قضیو څېړنه د عامه امنیت د دېوان په واسطه .

۵- په ترافیکي پېښو پورې د اړوندو قضیو څېړنه د ترافیکي جرمونو د دېوان په واسطه .

د محکمې او دېوانونو لارښودنه:

دري څلورپېنځمه ماده :

(۱) د ولایت د مرکز د ابتدائیه محکمې په سر کې رئیس قرار لري چې د دېوانونو د قضایي او اداري فعالیتونو لارښودنه او تنظیمول په غاړه لري او عنداللزوم د هغو په غونډو کې ګډون کوي .

(۲) د ابتدائیه محکمې د دېوانونو رئیسان ، د اړوندو دېوانونو د غونډو لارښودنه کوي . په هغه صورت کې چې د ابتدائیه محکمې رئیس د دېوان د قضایي غونډې لارښودنه وکړي ، پدې حالت کې

۴- رسیدگی قضایای جزائی مربوط به امنیت و منفعت عامه ، قاچاق مواد مخدر و سایر جرایم مطابق احکام قانون توسط دیوان امنیت عامه .

۵- رسیدگی قضایای جزائی مربوط به حادثات ترافیکی توسط دیوان جرایم ترافیکی .

رهبری محکمه و دیوانها:

مادهٔ چهل و سوم:

(۱) در رأس محکمهٔ ابتدائیه مرکز ولایت رئیس قرار دارد که رهبری و تنظیم فعالیت های قضائی و اداری دیوانها را به عهده داشته و عنداللزوم در جلسات آنها شرکت می نماید.

(۲) رؤسای دیوانهای محکمهٔ ابتدائیه جلسات دیوانهای مربوط را رهبری می نمایند . در صورتیکه رئیس محکمهٔ ابتدائیه، جلسهٔ قضائی دیوان را رهبری نماید ، درین حالت رئیس دیوان ،

عضو دیوان مربوط پنداشته
میشود .

(۳) رئیس دیوان جزای عمومی در
عین حال معاون رئیس محکمه
ابتدائیه مرکز میباشد .

محکمه اطفال:

مادهٔ چهل و چهارم :

(۱) در مرکز هر ولایت یک
محکمهٔ ابتدائیه اطفال ایجاد
می گردد.

(۲) محکمهٔ ابتدائیه اطفال
متشکل از رئیس و چهار عضو
می باشد.

در صورتیکه رئیس بنابر علی غایب
باشد ، وظایف و صلاحیت های
وی به یکی از اعضای که دارای
سابقهٔ بیشتر قضائی باشد، تفویض
می گردد.

(۳) طرز رسیدگی به تخلفات
اطفال توسط قانون خاص تنظیم
می گردد.

د دیوان رئیس د اړوند دیوان غړی
گڼل کېږي .

(۳) د عمومي جزاء د دیوان رئیس
په عین حال کې د مرکز د ابتدائیه
محکمی د رئیس مرستیال دی .

د اطفالو محکمه :

څلور څلوېښتمه ماده :

(۱) د هر ولایت په مرکز کې د
اطفالو یوه ابتدائیه محکمه
جوړېږي .

(۲) د اطفالو ابتدائیه محکمه له
رئیس او څلورو غړو څخه متشکله
ده .

په هغه صورت کې چې رئیس د
ځینو علتونو له امله غایب وي ،
دندې او واکونه یې یوه غړي ته چې
د زیاتې قضایې سابقې لرونکی وي ،
سپارل کېږي .

(۳) د اطفالو د سر غړونو د څېړنې
ډول د خاص قانون په واسطه
تنظیمېږي .

سوداگریزه (تجارتی) ابتدائیه

محکمه :

پنخه خلوبنتمه ماده :

(۱) د هر ولایت په مرکز کې یوه تجارتی ابتدائیه محکمه جوړېږي . سوداگریزه محکمه له رئیس او څلورو غړو څخه مرکبه ده .

(۲) د هغو ولایتونو په مرکزونو کې چې سوداگریزه ابتدائیه محکمه موجوده نه وي ، د سوداگریزو قضیو څېړنه ، د اړوند ولایت د مرکز د ابتدائیه محکمې د مدني دېوان واک دی .

د اختصاصي قضیو څېړنه :

شپږ څلوبنتمه ماده :

د سوداگریزو ، عامه حقوقو او عامه امنیت د قضیو څېړل د استیناف محکمې په قضائې حوزه کې ، د مورد له مخې په سوداگریزه ابتدائیه محکمه او د

محکمه ابتدائیه

تجارتی :

ماده چهل و پنجم :

(۱) در مرکز هر ولایت یک محکمه ابتدائیه تجارتی ایجاد می گردد. محکمه تجارتی مرکب از رئیس و چهار عضو میباشد.

(۲) در مراکز ولایاتیکه محکمه ابتدائیه تجارتی موجود نباشد ، رسیدگی به قضایای تجارتی از صلاحیت دیوان مدنی محکمه ابتدائیه مرکز ولایت می باشد.

رسیدگی به قضایای اختصاصی :

ماده چهل و ششم :

رسیدگی به قضایای تجارتی ، حقوق عامه و امنیت عامه در داخل حوزه قضائې محکمه استیناف بر حسب مورد در محکمه ابتدائیه

تجارتی و دیوان های مربوط
محکمه ابتدائیه مرکز ولایت
صورت می گیرد.

ترکیب محکمه ابتدائیه
ولسوالی:

ماده چهل و هفتم :

(۱) محکمه ابتدائیه ولسوالی
مرکب از رئیس و دو عضو
میباشد. در ولسوالی های که
اعضاء موجود نباشد،
رسیدگی به قضایا توسط کمتر از
سه نفر قاضی صورت گرفته
میتواند.

(۲) در رأس محکمه ابتدائیه
ولسوالی رئیس قرار دارد ،
در صورتیکه رئیس بنابر عللی
غایب باشد، وظایف و
صلاحیت های وی از طرف
یکی از اعضای که دارای سابقه
بیشتر قضائی باشد، اعمال می
گردد.

ولایت د مرکز ابتدائیه محکمی
په اړوندو دپوانونو کې صورت
مومي .

د ولسوالی د ابتدائیه محکمی
ترکیب :

اووه څلوېښتمه ماده :

(۱) د ولسوالی ابتدائیه محکمه له
رئیس او دوو غړو څخه مرکبه ده ،
په هغو ولسوالیو کې چې
غړي موجود نه وي ، د قضاو
څېړل له دريو تنو څخه د لږو
قاضیانو په واسطه صورت موندلی
شي .

(۲) د ولسوالی د ابتدائیه
محکمی په سر کې رئیس قرار
لري ، په هغه صورت کې چې
رئیس د ځینو علتونو له امله
غایب وي ، دندې او واکونه یې د
یوه غړي لخوا چې د زیاتې
قضایې سابقې لرونکی وي ،
اعمالېږي .

د ولسوالۍ د ابتدائيه محکمې

واک

اته څلوېښتمه ماده :

د ولسوالۍ ابتدائيه محکمه ټولې عادي جزايي ، مدني اود شخصيه احوالو قضیې چې دقانون دحکمونو په رعايتولو سره دهغې په وړاندې اقامه کېږي، په ابتدايي پړاو کې څېږي .

دمؤقت قاضي توظیفول :

نهه څلوېښتمه ماده :

ددې قانون په اته څلوېښتمه ماده کې په درج شوي حالت کې، که چېرې محکمه ديوه تن قاضي لرونکې وي يا نور داسې حالات راڅرگند شي چې دمؤقت قاضي د توظیفولو غوښتنه وکړي، داستيناف محکمې رئيس واک لري چې داستيناف محکمې له قاضيانو څخه يوې مؤقتاً توظیف کړي .

صلاحيت محکمۀ ابتدائيه

ولسوالۍ :

ماده ټولې و هاشتم :

محکمۀ ابتدائيه ولسوالۍ تمام قضايای جزائي عادي ، مدني و احوال شخصيه را که با رعايت احکام قانون در پيشگاه آن اقامه میگردد ، در مرحله ابتدائي رسيدگي می نماید .

توظیف قاضي مؤقت :

ماده ټولې و نهم :

در حالت مندرج ماده ټولې و هاشتم اين قانون هرگاه محکمه دارای یک نفر قاضي باشد ، يا حالات ديگرې ظهور کند که ايجاب توظیف قاضي مؤقت را نماید، رئيس محکمۀ استيناف صلاحيت دارد که يکی از قضات محکمۀ استيناف را مؤقتاً توظیف نماید .

دارینو دېوانونو جوړول :

پنځوسمه ماده :

(۱) ستره محکمه کولای شي داریتیا په صورت کې دجمهور رئیس له منظوری- وروسته د ولایتونو د مرکزونو د ابتدائیه محکمو په چوکاټ کې نور دېوانونه جوړ کړي.

(۲) ستره محکمه کولای شي عندالضرورت دجمهور رئیس له منظوری- وروسته، دولسوالیو دابتدائیه محکمو په چوکاټ کې دېوانونه جوړ کړي .

دڅوگونو(متعددو) جرمونو

دڅېړنې ډول :

یو پنځوسمه ماده :

(۱) تورن په هغې محکمې کې محاکمه کېږي چې ددې قانون او نورو قوانینو دحکمونو مطابق دهغو دڅېړنې واک لري. په هغه صورت کې چې شخص دڅوگونو جرمونو

ایجاد دیوان های ضروری :

ماده پنجاهم :

(۱) ستره محکمه می تواند عندالضرورت دیوان های دیگری را در چوکات محاکم ابتدائیه مراکز ولایات بعد از منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

(۲) ستره محکمه می تواند عندالضرورت دیوانهای را در چوکات محاکم ابتدائیه ولسوالی ها بعد از منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

طرز رسیدگی جرایم

متعدد:

ماده پنجاه و یکم :

(۱) متهم در محکمه محاکمه می شود که مطابق به احکام این قانون وسایر قوانین صلاحیت رسیدگی آنرا دارد. در صورتیکه شخص مرتکب جرایم متعددی گردد که از

رسمي جریده

حيث صلاحيت تابع محاکم جداگانه باشد، رسيدگی به آن در محکمه صورت می گیرد که صلاحيت رسيدگی شديدترين جرم را دارد. در صورتیکه جرایم ارتكابی از لحاظ مجازات در یک درجه باشد، صلاحيت رسيدگی را محکمه دارد که رسيدگی به اتهامات وارده بر متهم را آغاز کرده است .

(۲) هرگاه شخصی مرتکب جرایم متعددی گردد که از حيث صلاحيت تابع دو محکمه (اختصاصی وعمومی) باشد، صلاحيت رسيدگی آن را به اعتبار ماهيت جرم هر یک از محاکم مربوط دارا می باشد ، در صورتیکه جرایم ارتكابی از نوع جرایم متعددی بوده که قابل تجزیه نباشد، رسيدگی به آن از صلاحيت محکمه می باشد که صلاحيت رسيدگی به جرم شديد تر را دارد.

مرتکب شي چې دواک له نظره دجلا محکمو تابع وي، دهغوڅېړنه په هغې محکمې کې صورت مومي چې د ډېرسخت (شديدترين) جرم د څېړنې واک لري. په هغه صورت کې چې ارتكابي جرمونه د مجازاتو له مخې په يوه درجه کې وي ، د څېړنې واک هغه محکمه لري چې پر تورن باندي د وارو شوو توروو څېړنه يې پيل کړېده .

(۲) که چېرې يو شخص د څوگونو جرمونو مرتکب شي چې د واک له نظره د دوو (اختصاصي او عمومي) محکمو تابع وي ، د جرم د ماهيت په اعتبار ، هره يوه اړونده محکمه د هغو د څېړنې د واک لرونکې ده . په هغه صورت کې چې ارتكابي جرمونه د هغو څوگونو جرمونو له ډول څخه وي چې د تجزيې وړنه وي ، د هغو څېړنه د هغې محکمې واک دی چې د شديد جرم د څېړنې واک لري .

رسمي جریده

۴۱

(۳) شرکاء و معاونین جرم در محکمه محاکمه می شوند که فاعل اصلی جرم در آن محاکمه می شود .

مسئولیت :

ماده پنجاه و دوم :

رئیس محکمه ابتدائیه، رؤسای دیوانها و اعضای قضائی آن از کیفیت، میعاد رسیدگی قضایا، صحت تطبیق قانون و مدلل بودن فیصله ها و قرار های صادره خویش مسئولیت دارند.

قطعییت فیصله :

ماده پنجاه و سوم :

احکام صادره محاکم ابتدائیه در موارد آتی قطعی میباشد:

۱- قناعت طرفین دعوی به حکم صادره.

۲- انقضای میعاد استیناف طلبی.

(۳) دجرم شریکان او مرستیالان به هغی محکمې کې محاکمه کېږي چې دجرم اصلي فاعل په هغې کې محاکمه کېږي .

مسئولیت :

دوه پنخوسمه ماده :

دابتدائیه محکمې رئیس، ددیوانونو رئیسان او دهغو قضایي غړي دقضیو له کیفیت، دڅېړنې دمودې ، دقانون دتطبیق له سموالي (صحت) او دخپلو صادره فیصلو او قرارونو له مدلل والي څخه مسوولیت لري .

دفیصلې قطعییت :

دري پنخوسمه ماده :

دابتدائیه محکمو صادره حکمونه ، په لاندې مواردو کې قطعی دي :

۱- په صادره حکم باندې ددعوي د اړخونو قناعت .

۲- داستیناف غوښتنې دمودې تېرېدل (انقضاء) .

رسمي جریده

۳- په هغه صورت کې چې دمدعي بها ارزښت تر سلو زرو افغانیو پورې وي .

۳- در صورتیکه ارزش مدعی بها الی یکصد هزار افغانی باشد .

۴- تر پنځوسو زرو افغانیو پورې په نقدي مجازاتو باندې حکم .

۴- حکم به مجازات نقدی الی پنجاه هزار افغانی .

۵- نور هغه موارد چې په قوانینو کې اټکل شوي دي .

۵- سایر مواردی که در قوانین پیشبینی گردیده است .

اداري خانگی :

شعبات اداری :

خلور پنځوسمه ماده :

ماده پنجاه و چهارم :

ابتدائیه محکمې داداري خانگو او کارکوونکو لرونکې دي چې دندې اودفعالیت ډول يې په جلا لایحو کې تنظیمېږي .

محاکم ابتدائیه دارای کارکنان و شعبات اداری بوده که وظایف و طرز فعالیت آنها در لوایح جداگانه تنظیم می گردد .

دسندونو اووټایقو دثبت

ادارات ثبت اسناد و

اداري :

وټایق :

پنځه پنځوسمه ماده :

ماده پنجاه و پنجم :

(۱) داستیناف دهرې محکمې په قضایي حوزه کې دسندونو اووټایقو دثبت اداره جوړېږي .

(۱) درحوزه قضائی هر محکمه استیناف اداره ثبت اسناد و وټایق ایجاد می گردد .

در رأس ادارات ثبت اسناد و وثایق رئیس قرار داشته که رهبری و تنظیم فعالیت های اداره را به عهده دارد.

(۲) رئیس و اعضای مسلکی ادارات ثبت اسناد و وثایق از جمله اشخاصی که صلاحیت قضائی دارند، تعیین میگردند.

(۳) در ولسوالی های که ادارات ثبت اسناد و وثایق ایجاد نگردیده است، صلاحیت های مربوطه را محاکم ولسوالی ها دارا میباشند.

(۴) وظایف و صلاحیت های ادارات ثبت اسناد و وثایق طبق قانون خاص تنظیم میگردد.

ثبت اسناد و علایم

تجارتی

ماده پنجاه و ششم :

ثبت اسناد و علایم تجارتی از صلاحیت محاکم ابتدائیه تجارتی میباشد.

دسندونو او وثایقو د ثبت دادارو په سرکې رئیس قرار لري چې دادارې د فعالیتونو لارښوونه او تنظیم په غاړه لري .

(۲) دسندونو او وثایقو د ثبت دادارو رئیس او مسلکي غړي دهغو اشخاصو له جملې څخه چې قضایي واک لري، ټاکل کېږي .

(۳) په هغو ولسوالیو کې چې دسندونو او وثایقو د ثبت ادارې جوړې شوې ندي، د ولسوالیو محکمې د اړوندو واکونو لرونکې دي .

(۴) دسندونو او وثایقو د ثبت دادارو دندې او واکونه د خاص قانون مطابق تنظیمېږي .

د سوداگریزو (تجارتی) سندونو

او علایمو ثبتول :

شپږ پنځوسمه ماده :

د سوداگریزو سندونو او علایمو ثبتول د سوداگریزو ابتدائیه محکمو واک دی.

رسمي جریده

درپوت ورکول :

اووه پنخوسمه ماده :

دابتدائيه محکمو اودسندونو او
وټايقو دټب د ادارو رئيسان مکلف
دي چې له خپلو اجراآتو څخه
داستيناف اړوندې محکمې ته رپوت
ورکړي .

ارائه گزارش :

ماده پنجاه و هفتم :

رؤسای محاکم ابتدائيه و ادارات
ثب اسناد و وثایق مکلف اند از
اجراآت خود به محکمه
استيناف مربوط گزارش ارائه
نمایند .

پنجم فصل

د قضائيه قوې په قاضيانو او
کارکوونکو پورې اړوندې
چارې

فصل پنجم

امور مربوط به
قضات و کارکنان
قوه قضائيه

دقضاء د انسلاک شرایط :

اته پنخوسمه ماده :

(۱) دلاندې شرطونو لرونکی
شخص دسترې محکمې درئيس په
ورانديز اودجمهور رئيس په
منظورۍ د قاضي په توگه منسلک
او ټاکل کېږي :

شرائط انسلاک قضاء:

ماده پنجاه و هشتم :

(۱) شخص واجد شرایط ذیل به
پیشنهاد رئيس ستره محکمه و
منظورۍ رئيس جمهور به حیث
قاضی منسلک و تعیین
می گردد:

- ۱- د انسلاک په وخت کې لږترلږه لس کاله دافغانستان داسلامي جمهوريت د تابعيت لرونکی وي .
- ۲- دواکمني محکمې دقطعي حکم په موجب، دجنایت یا جنحې په عمدي جرم محکوم شوی نه وي .
- ۳- دحقوقو یا شرعياتو له پوهنځيو څخه دلېسانس یا له هغو څخه دلور تحصيلي سند او یا ددولت درسمي ديني مدرسو یا دهغو دمعاذل تحصيلي سند لرونکی وي .
- ۴- په ساري ناروغيو یا معيوبیتونو باندې چې ددندې داجراء خنله شي ، مصاب نه وي .
- ۵- د قضاء په کادر کې دانسلاک په وخت کې يې پنځه ويشت کلنی سن بشپړ کړی وي .
- ۶- دقضايي ستاژ دوره يې په برياليتوب سره تېره کړې وي .
- ۱- حين انسلاک حداقل ده سال تابعيت جمهوری اسلامی افغانستان را دارا باشد.
- ۲- به موجب حکم قطعی محکمه ذیصلاح به جرم جنایت یا جنحۀ عمدی محکوم نشده باشد.
- ۳- سند تحصيلی لیسانس از پوهنځی های حقوق یا شرعيات و یا بالاتر از آن و یا سند تحصيلی مدارس دینی رسمی دولت یا معادل آنرا دارا باشد .
- ۴- مصاب به امراض ساری یا معيوبیتهای که مانع اجرای وظیفه گردد ، نباشد.
- ۵- حين انسلاک در کادر قضاء سن بیست و پنج سالگی را تکمیل کرده باشد .
- ۶- دوره ستاژ قضائی را مؤفقانه سپری نموده باشد.
- (۲) شخص دارای سند تحصيلی مدارس دینی رسمی دولت و یا

معادل آن با رعایت شرایط مندرج اجزای (۱ ، ۲ ، ۴ ، ۵ و ۶) فقره (۱) این ماده برای سه سال اول بحیث عضو محکمه ابتدائیه مقرر شده میتواند .

(۳) هرگاه تعداد داوطلبان واجد شرایط بیشتر از حد ضرورت باشد، ستره محکمه می تواند شرایط اضافی را برای جذب و شمولیت داوطلب وضع نماید.

سوگند:

ماده پنجاه و نهم :

قاضی قبل از اشغال وظیفه در حضور رئیس واعضای ستره محکمه سوگند آتی را به جا می آورد:

«سوگند یاد می کنم بنام خداوند(ج) بزرگ و داد گر که وظیفه قضاء را با کمال امانت ، صداقت و بی طرفی

لرونکی شخص ، د دې مادې د (۱) فقرې په (۱ ، ۲ ، ۴ ، ۵ او ۶) جزء کې د درج شوو شرطونو له په پام کې نیولو سره د لومړیو دریو کلونو لپاره د ابتدائیه محکمې د غړي په توگه مقررېدای شي .

(۳) که چېرې د شرایطو لرونکي داوطلبان د اړتیا له حد څخه زیات وي ، ستره محکمه کولای شي د داوطلب د جذب او شاملولو لپاره اضافي شرطونه وضع کړي .

سوگند

نهه پنخوسمه ماده :

قاضی د دندې له اشغالولو دمخه د سترې محکمې د رئیس او غړو په مخکې لاندې سوگند په خای کوي :

« د لوی اودادگر خدای (ج) په نوم سوگند یادوم چې د قضاء دنده په بشپړامانت ، رېسپتینولی (صداقت) او ناپلوی سره

اجراء واحكام شريعت اسلامي، قانون اساسي وقوانين کشور را احترام وتطبيق نموده، اسرار وظيفه را حفظ مينمايم، بصورت مستقيم يا غيرمستقيم به خيانت، حق تلفي، بي عدالتی، قانون شکنی واخذ رشوت مبادرت نمی ورزم.

متن تحليف در لوحه نوشته شده، بعد از امضاء قاضي در محكمه كه در آن اجراي وظيفه می نمايد، تعليق ميشود.

تقرر وتبدل قضات:

ماده شصتم:

(۱) تقرر، تبدل، ترفيع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه وقبولی استعفاي قضات بست اول و بالاتر از آن به اساس پيشنهاده ستره محكمه و منظوری رئیس جمهور صورت می گیرد.

اجراء او داسلامي شريعت، دهپواد داساسي قانون او قوانينو د حكمونو دره ناوی وكرم او تطبيق يي كرم، د دندي اسرار ساتم، په مستقيم يا غيرمستقيم صورت سره په خيانت، حق تلفي، بي عدالتی، قانون ماتوني(قانون شکنی) او د رشوت په اخيستلو لاس نه پورې كوم).

دتحليف متن په لوحه كې ليكل كېږي، دقاضي له لاسليك وروسته په هغې محكمې كې چې دنده پكې اجراء كوي، خړول كېږي.

د قاضيانو مقررېدل او تبديليدل:

شپېتمه ماده:

(۱) د اول اوله هغه څخه د لوړبست د قاضيانو مقررېدل، تبديليدل، ترفيع، د خدمت تمديد، تقاعد او دهغه رفع كول، دموافقي وركول او داستعفي منل، د سترې محكمې د رئيس د وړانديز پر بنسټ او د جمهور رئيس په منظوري صورت مومي.

رسمي جریده

(۲) تقرر، تبدل، ترفیع، تمدید خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه و قبولی استعفاى قضات بست دوم و پایینتر از آن به اساس پیشنهاد آمرعمومی ادارى قوه قضائیه، تائید ستره محکمه و منظوری رئیس آن صورت می گیرد.

تقرر و تبدل کارکنان

اداری:

ماده شصت و یکم :

(۱) تقرر، تبدل، ترفیع، تمدید خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه و قبولی استعفاى مامورین ادارى قوه قضائیه در بست فوق و مافوق رتبه و اجیران قرار دادی فوق درجه به اساس پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور صورت می گیرد.

(۲) دوه یم اوله هغه شخه د تیب بست د قاضیانو مقررپدل، تبدیلپدل، ترفیع، خدمت تمدید، تقاعد او دهغه رفع کول، د موافقی ورکول اوداستعفاى منل، دقضائیه قوی د اداري عمومی آمر د وړاندیز پربنسټ او دستری محکمې په تائید او دهغې د رئیس په منظوری- صورت مومي.

د اداري کارکوونکو مقررپدل

او تبدیلپدل :

یو شپږمه ماده :

(۱) د فوق او مافوق رتبی په بست کې د قضائیه قوی د اداري مامورینو اوفوق درجې قراردادي اجیرانو مقررپدل، تبدیلپدل، ترفیع، خدمت تمدید، تقاعد او دهغه رفع کېدل، د موافقی ورکول اوداستعفاى منل دستری محکمې د رئیس د وړاندیز پربنسټ اودجمهور رئیس په منظوری- صورت مومي.

(۲) تقریر، تبدل، ترفیع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه و قبولی استعفاي مامورين اداري رتبه يا بست اول و اجيران قرار دادی درجه اول ويا پايينتر از آن به پيشنهاد آمر عمومي اداري قوه قضائيه و منظوری رئیس ستره محكمه صورت می گیرد.

تقاعد قضات:

ماده شصت و دوم :

(۱) قاضي در حالات آتی متقاعد گردیده و دوباره به کار استخدام شده نمی تواند:

۱- در پایان (۴۰) سال خدمت بالفعل.

۲- معلولیت کلی دایمی و مریضی های دوامداریکه مانع اجرای وظیفه گردد.

۳- اکمال سن (۶۵) سالگی.

(۲) د لومړۍ يا له هغې څخه د ټيټې رتبې يا بست د اداري مامورينو او د لومړۍ يا له هغې څخه د ټيټې درجې قرار دادي اجيرانو مقررې بدل، تبدیلیدل، ترفیع د خدمت تمديد، تقاعد او دهغه رفع، د موافقې وړ کول او داستعفي منل د قضائيه قوې د اداري عمومي آمر په وړاندیز او د سترې محکمې د رئیس په منظوری صورت مومي.

د قاضیانو تقاعد:

دوه شپږمه ماده :

(۱) قاضي په لاندې حالاتو کې متقاعد کېږي او بيا کارته نشي استخدامېدی :

۱- د (۴۰) کاله بالفعل خدمت په پای کې.

۲- کلي دایمی معلولیت او دوامداره ناروغي چې د دندې د اجراء خنډشي.

۳- د (۶۵) کلني سن بشپړول.

۴- نور هغه حالات چې په تقينې سندونو کې اټکل شوي دي .

(۲) ستره محکمه کولای شي د اړتیا په وخت کې د هغو قاضیانو د کار دوام چې ددې مادې د (۱) فقرې په ۳ جزء کې د درج شوي تقاعد سن ته رسېدلي دي اود علمي اومسلکي پوهې او تجربو لرونکي وي، تقاعد ته له سوق دمخه ، د واکمن مقام په منظوری- حداکثر تر لسو کلونو پورې تمدید کړي.

د کار د دوام منظوري هرکال نوې کېږي.

د قاضیانو تبدیلی :

دري شپېتمه ماده :

(۱) قاضي له دريو کلونو دمخه نشي تبدیلبدای ، خود هغه په خپله غوښتنه اود مؤجه دلیلونو په وړاندې کولو سره چې د ادارې د قناعت وړ وگرځي .

۴- سایر حالاتیکه در اسناد تقينې پيش بينی گردیده است.

(۲) ستره محکمه می تواند، هنگام ضرورت دوام کار قضاتی را که به سن تقاعد مندرج جزء ۳ فقره (۱) این ماده رسیده اند و دارای دانش، تجارب علمی و مسلکی باشند، قبل از سوق به تقاعد به منظوری مقام ذیصلاح حداکثر تا ده سال تمدید نماید.

منظوری دوام کار، هر سال تجدید می شود.

تبدیلی قضات:

ماده شصت و سوم :

(۱) قاضي قبل از سه سال تبدیل شده نمی تواند ، مگر به اثر تقاضای خودش و ارائه دلایل مؤجه که طرف قناعت اداره واقع گردد.

رسمي جریده

۵۱

(۲) تبدیلی قاضی طور عادی، هر سه سال یکبار در ماه حوت صورت گرفته و از آغاز سال بعد نافذ می گردد.

تقدیر نامه ها:

ماده شصت و چهارم :

(۱) تقدیر نامه درجه اول برای قضات و کارکنان اداری قوه قضائیه به اساس پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ویا مستقیماً توسط رئیس جمهور اعطاء می گردد.

(۲) تقدیر نامه درجه دوم وسوم، تحسین نامه و مکافات نقدی برای قضات و کارکنان اداری قوه قضائیه به اساس پیشنهاد آمرعمومی اداری و منظوری رئیس ستره محکمه ویا مستقیماً از طرف رئیس ستره محکمه اعطاء می گردد.

(۲) د قاضی تبدیلی په عادي توگه، په هرو دریوکالو کې یوځل دکب په میاشت کې صورت مومي او دراتلونکي کال له پیل څخه نافذېږي.

تقدیر لیکنه:

څلور شپېتمه ماده :

(۱) د قضائیه قوې قاضیانو او اداري کارکوونکو ته لومړی درجه تقدیر لیک، دسترې محکمې د رئیس د وړاندیز پر بنسټ او د جمهور رئیس په منظوری او یا مستقیماً د جمهور رئیس لخوا ورکول کېږي.

(۲) د قضائیه قوې قاضیانو او اداري کارکوونکو ته دوه یمه او درېمه درجه تقدیر لیک، ستاین لیک او نقدي مکافات د اداري عمومي امر د وړاندیز پر بنسټ او دسترې محکمې د رئیس په منظوری او یا مستقیماً د دسترې محکمې د رئیس لخوا ورکول کېږي.

د دولت د مامورینو او کار د
قوانینو د حکمونو تطبیق قول:

پنځه شپږمه ماده :

(۱) د قضائیه قوې د قاضیانو او اداري کارکوونکو د مقرریدلو ، تبدیلیدلو ، ترفیع ، د خدمت د تمديد، تقاعد او دهغه د رفع کولو، د موافقې د ورکولو د استعفي د منلو، رخصتۍ او نورو حقوقو او امتیازونو او مکلفیتونو شرطونه او حالات چې پدې قانون کې نه وي اټکل شوي ، د کار او د دولت د مامورینو د قوانینو او په هغو پورې د نورو اړوندو تقنیني سندونو د حکمونو مطابق ، اجراء کېږي.

(۲) د قاضیانو په ترفیع کې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو تقنیني سندونو په شرطونو برسېره ، د قاضیانو د فیصلو څرنگوالی هم په پام کې نیول کېږي.

تطبیق احکام قوانین کار و
مامورین دولت :

ماده شصت و پنجم :

(۱) شرایط و حالات تقرر، تبدل، ترفیع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن ، اعطای موافقه ، قبولی استعفاء رخصتۍ و سایر حقوق، امتیازات و مکلفیت های قضات و کارکنان اداری قوه قضائیه که در این قانون پیش بینی نگردیده باشد، طبق احکام قوانین کار و مامورین دولت و سایر اسناد تقنینی مرتبط به آن اجراء می گردد.

(۲) در ترفیع قضات علاوه بر شرایط اسناد تقنینی مندرج فقره (۱) این ماده ، چگونگی فیصله های قضات نیز در نظر گرفته میشود .

مسلكي امتياز :

شپر شپته ماده :

قاضيانوته د قضائي كادر امتياز
وركول كېږي. د قضاء د كادري
درجي د ثبیت ، د ارتقا شرایط
او د كادري امتياز د اندازې
په ټاكلو پورې اړوندې
چارې يې د جلا تقينې سند
مطابق تنظيمېږي.

قضائي كادري امتياز د معاش جزء
دی .

امتياز مسلكي :

ماده شصت و ششم :

برای قضات امتياز كادر
قضائي پرداخته میشود . امور
مربوط به ثبیت درجه كادری ،
شرایط ارتقاء ، و تعیین
اندازه امتياز كادری طبق سند
تقیني جداگانه تنظیم
می گردد.

امتياز كادر قضائي جزء معاش
میشود .

شپر فصل

د قاضيانو جزایي او تادیبي
مسؤولیت

د قاضي توقیفول :

اووه شپتمه ماده :

(۱) قاضي د جمهور رئیس له حکم
پرته نیول یا توقیف کېدای نه شي .
د مشهود جرم حالات لدې حکم
خخه مستثني دي .

فصل ششم

مسؤولیت جزائی و تادیبي
قضات

توقیف قاضي :

ماده شصت و هفتم :

(۱) قاضي را نمی توان بدون
حکم رئیس جمهور گرفتار و یا
توقیف نمود . حالات جرم مشهود
از این حکم مستثني است .

رسمي جریده

(۲) هرگاه قاضي به ارتکاب جنايت متهم گردد ، ستره محکمه مطابق حکم ماده یکصد و سی و سوم قانون اساسی اجراءات می دارد.

تأديب قضات:

ماده شصت و هشتم :
تأديب قضات مطابق مقررۀ خاصی که از طرف ستره محکمه تصویب می شود، صورت می گیرد.

فصل هفتم

احکام متفرقه

پذيرش مجدد قاضي مستعفي:

ماده شصت و نهم :
قاضي مستعفي در صورت مراجعۀ دوباره به اداره قضاء به عين رتبۀ زمان استعفا پذيرفته شده می تواند. حالات مندرج ماده شصت و دوم اين قانون از اين حکم مستثنی است.

(۲) که چهرې قاضي د جنايت په ارتکاب تورن شي ، ستره محکمه ، داساسي قانون ديوسلو دري دپرشمې مادې مطابق اجراءات کوي .

د قاضيانو تأديب:

اته شپيتمه ماده :
د قاضيانو تأديبول د خاصی مقررې مطابق چې دسترې محکمې لخوا تصویبېږي ، صورت مومي .

اووم فصل

متفرقه حکمونه

د مستعفي قاضي بيا منل :

نهه شپيتمه ماده :
مستعفي قاضي د قضاء ادارې ته د بيا مراجعې په صورت کې ، داستعفي دوخت په عين رتبه منل کېدای شي. ددې قانون په دوه شپيتمه ماده کې درج شوي حالات لدې حکم څخه مستثني دي.

رسمي جریده

۵۵

دقاضيانو جامي :

اوپايمه ماده :

قاضيان مکلف دي دقضاوت په وخت کې په هغو مخصوصو جامو چې په اړونده لايحه کې اټکل شويدي ، ملبس وي .

دپېژندنې (هويت) کارت :

يو اوپايمه ماده :

قاضيان دپېژندنې د مخصوص کارت لرونکي وي چې شکل او محتوي يې دسترې محکمې لخوا برابر او ټاکل کېږي .

د مهر لرل :

دوه اوپايمه ماده :

ستره محکمه ، داسـتـيناف او ابتدائيه محکمې ، دقضائيه قوې اداري عمومي آمریت او دسـنـدونو او وثيقو د ثبت ادارې هره يوه دمخصوص مهر لرونکې دي .

لباس قضاات :

ماده هفتادم :

قضاات مکلف اند هنگام قضاوت به لباس مخصوصی که در لايحه مربوط پيش بينی شده است ، ملبس باشند .

کارت هويت :

ماده هفتاد و يکم :

قضاات دارای کارت هويت مخصوصی می باشند که شکل و محتوی آن از طرف ستره محکمه ترتيب و تعيين می گردد .

داشتن مهر :

ماده هفتاد و دوم :

ستره محکمه ، محاکم استيناف و ابتدائيه ، آمریت عمومي اداري قوه قضائيه و ادارات ثبت اسناد و وثايق هر یک دارای مهر مخصوص می باشند .

د قاضيانو او محکمو امنيت:

دري اويایمه ماده :

(۱) د کورنیو چارو وزارت اونور اړوند مراجع مکلف دي، د قاضيانو او اړوندو دفترونو او دمحمکو د ادارو امنيت تأمين کړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي مراجع مکلف دي، دمحمکو قطعي فيصلې او قرارونه تطبيق کړي.

معاش :

څلور اويایمه ماده :

دستري محکمې غړي او قضايي مستشاران او دمحمکو قاضيان داساسي قانون دپوسلو پنځه پنځوسمې مادې د حکم مطابق ، د مناسب معاش مستحق دي چې اندازه يې په اړوند قانون کې ټاکل کېږي.

امنيت قضات و محاکم:

ماده هفتاد و سوم :

(۱) وزارت امور داخله و ساير مراجع ذيربط مکلف اند امنيت و حفاظت قضات و دفاتر مربوط و ادارات محاکم را تأمين نمايند.

(۲) مراجع مندرج فقره (۱) اين ماده مکلف اند فيصله ها و قرار های قطعی محاکم را تطبيق نمايند .

معاش:

ماده هفتاد و چهارم :

اعضای ستره محکمه و مستشاران قضائی و قضات محاکم مطابق حکم ماده یکصد و پنجاه و پنجم قانون اساسی مستحق معاش مناسب بوده که اندازه آن در قانون مربوط تعیین می گردد.

دشتمنی ثبتول:

پنځه او یایمه ماده :

د محکمو قاضیان اودسندونو او وټیقو د ثبت مسؤولین مکلف دي ، ددندې له اشغال څخه دمخه خپله منقوله او غیر منقوله شتمني ثبت کړي.

اختصاصي خپرونه :

شپږ او یایمه ماده :

(۱) ستره محکمه داخصاصي خپروني لرونکې ده.

(۲) دمحمکو قطعي فيصلې دواحدې قضايي روپې دعميم ، تحقيق او تتبع په منظور دستري محکمې دلزوم ديد له مخې تکثير او خپرېږي

د انفاذ نېټه :

اووه او یایمه ماده :

دغه قانون د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي. په نافذېدو سره یې

ثبت دارائی :

ماده هفتاد و پنجم :

قضات محاکم و مسؤولین ثبت اسناد و وثایق مکلف اند قبل از اشغال وظیفه دارائی منقول و غیر منقول خویش را ثبت نمایند .

نشریه اختصاصی :

ماده هفتاد و ششم :

(۱) ستره محکمه دارای نشریه اختصاصی میباشد .

(۲) فیصله های قطعی محاکم به منظور تعمیم رویه واحد قضائی ، تحقیق و تتبع طبق لزوم ديد ستره محکمه تکثير و نشر میگردد .

تاریخ انفاذ:

ماده هفتاد و هفتم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد. با انفاذ آن قانون

رسمي جريده

تشکيلات و صلاحيت محاکم
منتشرة جريده رسمى شماره
(۷۳۹) مؤرخ (۱۱) حمل سال
۱۳۷۰ هـ. ش و ساير احکام
مغاير آن ملغى پنداشته
ميشود.

د ۱۳۷۰ هـ. ش کال دورى د (۱۱)
نېټې په (۷۳۹) گڼه رسمى جريده
کې خپور شوى دمحمو
د تشکيلاتو او صلاحيت قانون او
دهغه نور مغاير حکمونه لغوه گڼل
کېږي.

اشتراك سالانه

در مرکز و ولايات : (۵۰۰) افغانی
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره : (۵۰) افغانی

نمبر تیلفون دیجیتل : (۲۱۰۳۳۷۵)

تعداد طبع : (۵۰۰۰) جلد

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

**Law on the structure and
competencies of courts
of Islamic Republic
of Afghanistan**

Issue: No. 851

Date : 21/ May/ 2005